

OBRтни VESTNIK

STROKOVNI LIST ZA POSPEŠEVANJE OBRTI IN ZAŠČITO OBRTNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE

»OBRTNI VESTNIK«, SPLOŠNO VELJAVNO IN NEODVISNO GLASILO
OBRTNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE, IZHAJA 1. IN 15. V MESECU // STANE
CELOLETNO DIN 40.—, POLLETNO DIN 20.—, POSAMEZNA ŠTEV. DIN 2.—,
// ZAKLJUČEK REDAKCIJE 10. IN 25. V MESECU. // NEFRANKIRANI DO-
PISI SE NE SPREJEMAJO. // ROKOPISI SE NE VRAČAJO. //

»OBRTNI VESTNIK« PRINASA OBJAVE, RAZGLASE IN VESTI VSEH OBRTNIH
ORGANIZACIJ IN UPRAVNIH OBLASTI KRALJEVINE JUGOSLAVIJE TER
NAJVAŽNEJŠE VESTI IZ INOZEMSKEGA OBRTNIŠKGA SVETA. // URED-
NIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA ŠTEV. 4.
// PONATISI DOVOLJENI Z NAVEDBO VIRA. // TELEFON 35-23 //

XXI. LETNIK.

V LJUBLJANI, 1. JULIJA 1938.

ŠTEV. 13.

Pomoč naši meji!

Letos poteka dvajseto leto, odkar smo Slovenci, vsaj v večjem delu stopili v svobodno narodno državo. V tej dobi so se nam uresničile najvažnejše težnje, za katerih izpolnitev smo se pod tujo nadvlado zaman borili. Toda osvobodjenje niso doživeli vsi naši rojaki, ki morajo, odtrgani od rodne grude, hlapčevati pod tujčevim robstvom ter gledati svojo narodno smrt. Ne samo to, naša obmejna zemlja pričakuje tudi naše pomoči, kajti tuji z njo s poželjivo grabežljivostjo trgujejo, ter ji jemljejo gospodarsko neodvisnost.

Naše obmejno ljudstvo radi svoje revščine tega pritiska ne bo vzdržalo, ako mu ne priskočimo na pomoč. Posebno nujno potrebna je naša intervencija v zadnjem času, ko je ravno te kraje obiskala težka elementarna nezdoga, radi katere najrevnejše prebivalstvo že sedaj gladije...

Ob drugi desetletnici naše svobode vas kličejo naše narodno-obrambene organizacije, posebno Ciril Metodova družba, da priskočite našim obmejnim krajam na pomoč! V teh dvajsetih letih smo mnogo zanemarili, misleč da mora podrobno narodno obrambno delo prevzeti država. To je pogrešno, kajti mi sami tvorimo državo in moramo zato prevzeti nase dolžnost za njeno obrambo.

Obrtništvo je od nekdaj tvorilo elito narodne obrambe. Obrtnik je bil vedno v prvih vrstah požrtvovalnih podrobnih narodnih delavcev. Tudi danes, navzlic lastnim težkočam, ne smemo prezreti svojih dolžnosti do lastnega rodu! Obmejne pokrajine vpijejo po prosveti, naša narodna posest, naša zemlja se krči pod silnim pritiskom tuje moči!

Podprite z delom in novcem akcijo Ciril Metodove družbe ter sodelujte složno z vsemi domoljubi za prepod našega obmejnega in narodno ogroženega prebivalstva.

Potrebno je zainteresirati vse samoupravne oblasti, da na svojem področju store vse, da se zavaruje ob mejah naš narod, naš jezik, naša vzgoja, naša narodna lastnina in naša domača delo.

V prvi vrsti je poklicana naša obrtna mladina, da se nesebično zavzema za obrambo naših narodnih meja. Na mejah je ogrožen naš narod, njegov jezik, njegova moč in kultura. Tam potrebuje naša stvar krepke, mlade pomoči! Mojstri in mojstrice naj bodo v tej smeri pravi vzgojitelji obrtnega narajanja.

Utrdimo naše meje z uspešnim kulturnim, socialnim in gospodarskim delom! Delajmo, prispevajmo, žrtvujmo vsak po svoji moči, dolžnosti in vesti!

Že kratek pregled posameznih oddelkov

nam daje slutiti sijajno delo organizatorjev. Dolžina razstavnih dvoran znaša nad 1 km. Razstavni prostor je razdeljen tako, da se prične v glavni dvorani z umetno zgodovinskim oddelkom, kateremu sledijo nato častna dvorana ter mednarodni razstavni oddelki počenši z Madžarsko, Češko, Poljsko, Bolgarijo, Japonsko itd., ter kot predzadnji veliki jugoslovanski oddenek, končno pa še ogromen oddenek Nemčije. Večina držav ima poleg svojega razstavnega oddelka tudi **delavnice**. Luksemburška, Anglija in Jugoslavija imajo svoje razstave v okroglih paviljonih s premerom ca 30 m.

Kulturno-historični oddenek,

ki se nahaja v dvorani dolgi 100 in široki 60 m z ogromno višino, nudi z razstavljenimi predmeti pogled na obrtniško udejstvovanje v prešli tisočletjih. Od tega je omeniti poseben oddenek nemške predzgodovine, ter obrti iz 11. in 12. stoletja, dalje obrt v času preseljevanja narodov, grško, rimsko, japonsko, kitajsko, indijsko, ameriškansko, islamsko, babilonsko ter staro egiptovsko rokodelsko kulturo in umetnostno obrt.

V častni dvorani

se nahajajo ob stenah emblemi in zastave poedinih sodelujočih, katerih vsaka na tem mestu prikazuje po en reprezentativni rokodelski izdelek. Jugoslavija razstavlja pol drug meter visok steber, izrezljan po načinu ikonostasov v cerkvah juž. Srbije (delo Nestorja iz Skoplja). Madžarska prikazuje čevljarke in rokavičarske izdelke, Češka steklarstvo in kamenine, Poljska sedlarske, pasarske in rezbarske izdelke, Bolgarija tekstilno stroko, zlatarsko in rezbarsko delo ter vžiganje v les, Japonska obdelavo bambusa, orožarstvo, porcelan ter izdelke iz svile in papirja, Luksemburška lončarstvo in knjigoveštvo, Turčija kaže zanimiva dela iz biserne matice in mozaika, okraske iz ebenovine in srebra. Grčija tkalske, zlatarske in keramične izdelke, Belgija znamenita čipkarska dela, gobeline in graverska dela, Italija marmorne intarzijske, beneško steklarstvo alabasterska in ebenovinska dela, izdelke iz koral, nakite iz dragocenih kovin ter rokodelske izdelke iz usnja ter filigranska dela iz svojih kolonij. Bolivija prikazuje indijske rezbarije in emajlne slikarije, Romunija tkalske, krznarske in pletarske izdelke, Francija svilarske, knjigoveške, pohištvne ter izdelke iz grafične stroke, razen nakit in lesene instrumente, Nizozemska prikazuje posebnosti iz knjigoveške stroke in dela v usnje, Anglija znamenite izdelke zlatarske stroke iz prejšnjih stoletij in moderne dobe ter ženske obrti, Litovska razne okraske in keramične, lesene in usnjene stroke ter tkalstva, Letonska tkalske, bronzene ter izdelke iz plemenitih kovin v zvezi s čipkarstvom in tekstilijami, Finska zanimive izdelke iz kosti in parkljev severnih jelenov ter zbirko del iz bakra in čina, Estlandska podobarska in kamnoseška dela, Danska pohištvne izdelke in tkalstvo, Gdanska rokodelske izdelke iz jantarja in morske smole. Norveška prikazuje razne zimske sportne predmete v zvezi s srebrnimi in krznarskimi deli, Švedska razno pohištvo, keramiko ter dela iz srebra in čina, Švica pohištvo in rezbarstvo. Nemški odelek je nad 100 m dolg, kjer je razstavljeno rokodelsko delo iz pohištvne, rezbarske keramične kovinske, tekstilne, usnjene, kartonažne stroke ter razne ure, strelno orodje in steklenina.

Jugoslovanski oddenek

kaže res pravi narodno stiliziran slog vseh svojih izdelkov. Sicer precej ne-

primeren prostor je bil s sodelovanjem naših odličnih strokovnjakov arhitektonsko kar najlepše zaključen, ter vzbuja javno občudovanje in priznanje vodstva razstave kakor tudi obiskovalcev. Splošen pregled tega oddelka nam predstavlja naša slika. Ob strani obeh hodov je urejena delavnica za tkalce preprog, ostali prostor pa je razdeljen tako, da je za vetrinami s predmeti kulturno historičnega značaja najprej slovenska soba (glej zadnji Obrtni Vestnik), nato daljša vetrina s predmeti iz Slovenije, pa zopet Hrvatska soba ter na isti način aranžirana srbska soba z izdelki srbskih obrtnikov. Imeli smo torej tretjino razpoložljivega prostora. V slovenski sobi je slovenska čipkarica, ki daje še poseben povdarek domačnosti.

Pri opremi slovenske sobe

ki je bila izdelana po načrtih ing. arh. Serajnika ter predstavlja kmečko peč, pohištvo, železna vrata kolovrat, preproge, razne tkanine, lestenec, keramiko, folkloristične predmete, pisanice, stenske slike, čipkarska dela, vezanine, lesene stropne dele, oporni steber in drugo, so sodelovali obrtniki kolikor mogoče različnih strok. Sodelovali so: tesar Robenc Mihor, mizarji Ivan Dogan, Anton Zalokar in Ivan Praznik iz Ljubljane, Franc Vehovar in Karol Golob iz Celja. Nadalje ključavničarja Josip Rebek in Josip Weibl iz Ljubljane, rezbarski mojster Albin Slivar iz Ljubljane, kipar Miloš Hohnjec in rezbar Dominik Lovšin iz Celja, tapetniki Danilo Puc in Avgust Kobilica iz Ljubljane, strugar Karol Hlupič iz Ljubljane, tkalec Medved Joško iz Ljubljane, pečarji Kalmus & Ogorelec iz Ljubljane in Josip Klemenčič iz Novega mesta. Nadalje Drž. osrednji zavod za ženski domači obrt, ter trvdka Dekor iz Ljubljane. Razstavil je sodar Franc Repič iz Ljubljane ter kipar Božidar Pengov iz Ljubljane. Razstavljen je tudi model mostu, razpetine 85 m čez Kokro pri Kranju, katerega je izdelal po načrtih ing. Dimnika tesarski mojster Karol Kavka.

V kulturno historični vitrini

se nahajajo nad 200 let stare bloške smučke. Po vetrinah pa so razni figuralni izdelki Božidarja Pengova, Fr. Kralja ter kelih z okraski, delo pasarjev bratov Žmuc iz Ljubljane ter nakit F. Oksa, zlatarja iz Celja, dalje vidimo tu kompletno srebrno garnituro, izdelek zlat. mojstrov Knez & Pacchiao iz Celja, zlato zaponko tolčeno in cizelirano jelševo vejico, delo zlatarja Eberla iz Ljubljane, razno gravirano in brušeno steklo, delo steklo-brusača Ivana Kleina, spominsko knjigo iz umetnega usnja delo Draga Vahtarja, športne pletenine, delo krznarja Egidija Ebra iz Ljubljane, damske čevlje, delo čevljarja Josipa Steinmana iz Ljubljane, vezane knjige, delo Jožefa Zabajaka, kip sv. Jurija, delo Miloša Hohnjeca iz Celja, umetno ključavnico, delo Ivana Megliča iz Ljubljane i. dr.

Svojim čitateljem smo podali sliko te eminentno važne obrtne razstave, na kateri se je triumfalno uveljavila tudi naša slovenska obrtniška delavnost. Vrnili se bomo še krajšim razmotrivanjem o pomenu tega svetovnega dogodka. Za ogled razstave imajo interesi še dovolj časa, želimo, da bi jih ta kratek popis vzpodbudil k odločitvi, da se tudi sami osebno ogledajo rokodelska čudotvorna dela na berlinski razstavi!

PORAVNANA NAROČNINA
je predpogoj, da se Vam
izplača zavarovalnina.
»OBRTNI VESTNIK«
zavaruje svoje naročnike
za 5000 dinarjev!

Ponosna afirmacija jugoslovenskega rokodelstva na obrtniški olimpijadi v Berlinu

Ne pretiravamo, če trdimo, da je ves sedanji svet pod vtisom velikega uspeha mednarodne obrtne razstave, ki je prirejena v Berlinu in bo trajala do 10. julija. Nad 50.000 posetnikov gre dnevno preko razstavišča ter občudujejo krasne obrtne izdelke, razstavljene v edinstveni harmoniji in skupnosti. Prvič, odkar obstoja svet, se je posrečilo prikazati obrt v njeni pravi vrednosti. Objektivni opazovalec, mora priznati obrtniški delu resnično notranjo vrednost, kajti sicer ne bi bilo mogoče prirediti ravno v času, ko je naša obrtnost najbolj ogrožena od industrijalizacije, tako triumfalno olimpijado. Na olimpijadah imamo priliko videti najboljše in najbolj izbrane vrline, tako imajo tudi v Berlinu srečni posetniki priložnost pregledati in primerjati napredek in kvaliteto obrtniške delavnosti.

Na vseh bolj ali manj važnih razstavah, je doslej prevladovala industrija, ki je hotela pokazati svojo premoč, na berlinski razstavi pa je postavljena industrija na ono mesto, ki ji pripada in jo prikazuje samo kot pomočnico obrtni delavnosti v službi njenega umetniškega napredka in dviga.

*

Kljub pičlemu času za končne priprave so bili vsi naši razstavni predmeti pravočasno razmeščeni po paviljonih, ki so našim čitalcem že prilično poznani iz prejšnjega popisovanja. Glavna zasluga za zelo posrečeno in praktično ureditev

jugoslovenskega oddelka razstave

gre arh. Djoki Kavuriču iz Zagreba. Posebej za uspeh našega slovenskega dela razstave pa ing. arh. Dom. Serajniku ter tajniku ZPO g. dr. Josipu Pretnarju, ki sta bila že en teden prej na razstavišču, da uredita vse potrebno.

Organizacija razstave

je bila v rokah Deutsches Handwerk, Deutsches Arbeitsfront, Reichsstand des Deutschen Handwerk ob sodelovanju Mednarodne obrtne centrale ter razstavnega in sejmskega urada glavnega mesta Berlina ob udeležbi držav Belgije, Bolivije, Bolgarije, Češke, Danske, Gdanske, Estlandske, Finske, Francije, Nemčije, Grške, Anglije, Madžarske, Italije, Japonske, Jugoslavije, Litovske, Letske, Luksemburške, Nizozemske, Norveške, Poljske, Rumunije, Švedske in Švice.

Jugoslovensko razstavo

zastopa častno predsedstvo z ministrom dr. M. Vrbaničem, našim poslanikom v Berlinu, Cincar-Markovičem, dalje častni odbor z dr. Borivojem M. Drobničkovičem iz Beograda ter ministerjalnim dir. dr. Milanom Lazarevičem iz Beograda; v glavnem odboru so zbornični predsedniki Milan Stojanović iz Beograda, Milan Ramušček iz Zagreba in Ivan Ogrin iz Ljubljane ter predsednik Zveze obrtnih društev Josip Rebek iz Ljubljane. V izvršilnem odboru so zbornični tajniki dr. Dimitrije Mišić iz Beograda, dr. Josip Butorac iz Zagreba, dr. Josip Pretnar iz Ljubljane ter arhitekti Marković iz Beograda, Kavurič iz Zagreba in Serajnik iz Ljubljane.

Otvoritev razstave

je bila izvršena zelo slovesno 28. maja ob 11. uri dopoldne v slavnostni dvorani razstavnega prostora. Ob otvoritvi so govorili med drugim drž. org. vodja dr. Ley, vodja nemškega obrtništva Pavel Walter in drž. gospodarski minister Walter Funk, ki je otvoril razstavo v zastopstvu predsednika Göringa. Vsi govorniki so poveljali kulturno in duhovno važnost obrtne umetniške stvaritve ter ji obetali prerojenje v duhu mednarodnega sodelovanja.

IV. Mednarodna obrtniška konferenca

4. mednarodna obrtna konferenca je bila 3. junija v Oslu. Navzočih je bilo 50 delegatov in sicer iz Bulgarije, Danske, Nemčije, Finske, Francije, Grške, Islandije, Italije, Litve, Luksemburške, Norveške, Poljske, Švedske, Švice, Češke, Madžarske in Jugoslavije. Konferenca se je vršila v znamenju 100letnice obstoja norveške obrtne organizacije pod geslom »Vi kan« (Mi moremo). Tradicija obrti je na Norveškem silno razvita. Minister trgovine g. Madson, ki je vse goste povabil k sebi je bil sam nekoč rokodelca in obrtnik. Tekom razprav konferenca so bili člani iz Bulgarije, Japonske in Romunije sprejeti za stalno, poleg tega pa še mnogo novih dopisujočih članov. Provizorična pravila so bila za eno leto podaljšana, z ozirom na načrt, da bi se organiziralo obrtništvo po posameznih strokah. Po poročilu madžarske obrtne organizacije o stanju obrtniškega kreditiranja, ki je bilo zelo simpatično sprejeto, je bilo sklenjeno, da izvede ista organizacija mednarodno anketo o vprašanju mednarodnega kredita. Posebna točka razgovora je bila razstava v Berlinu, ki je doprinesla mnogo k obnovi obrti in ji zagotovila prav častno mesto. Japonski delegat je predlagal, da se prihodnja svetovna razstava priredi v Tokiu. Ta predlog je bil prepuščen posebnemu

odboru. Na koncu je konferenca predlagala, da se prihodnji sestanek priredi v Rimu, nato pa v Kopenhagenu. Predsedstvo CIA je obdržal še nadalje g. Buronzo.

Na konferenci je imel dosedanji predsednik norveške obrti g. Nordie poročilo o stanju obrtništva na severu, iz katerega povzemamo naslednje. Kar se tiče opredelitve pojma rokodelske obrti se je postavila Norveška na popolnoma moderno stališče, da uporaba strojev v obrti še ne krši principa, kajti dandanes si tudi najmanjši rokodelca pomagajo s strojnimi pogonom. Zato je tembolj odvisno od izobrazbe in umetniškega pojmovanja vsakega posameznega rokodelca, da li je njegov izdelek vreden tega imena. Obrtni zakon je bil sprejet v aprilu 1. 1931, torej tedaj kot naš. V splošnem pa je obrtništvo na severu zelo težavno razlikovati med seboj po vrsti dela, ker prehaja kategorizacija iz ene v drugo. Velik socialni pomen rokodelstva se danes upošteva povsod, posebno pa v severnih skandinavskih državah, kajti tam vlada še vedno individualnost, kar je predpogoj rokodelske delavnosti. Obrtništvo na severu se tudi bori proti masni produkciji »ki ubija veselje do dela«, dočim rokodelstvo človeka časti, hrani ter mu razveseljuje srce.

Razstava srednje tehniške šole v Ljubljani

V petek 17. pr. mes., je bila v Ljubljani na srednji tehnični šoli otvorjena zelo poučna razstava obrtnih izdelkov, načrtov, osnutkov in risb učencev omenjene šole, poleg izdelkov absolventov obrtnih delovodskih šol ter oddelkov za graverstvo, izdelovanje muzikalij itd.

V zavodu je sprejel namestnik prejšnjega ravnatelja g. J. Reischerja, kateremu gre velik delež zaslug za organizacijo tako lepe razstave, — g. prof. ing. Leo Novak g. bana dr. Natlačena kot zastopnika in pokrovitelja letošnje jubilejne razstave, minist. TI g. dr. Vrbanča, nadalje dr. Adlešiča, škofa dr. Rožmana, odposlance posameznih odborov mestnega zastopstva in zastopstvo Zbornice za TOI. Pozdravil je nato zastopnike naše vojske, člane ljubljanske konzularnega zbora, ljubljanske univerze, predstavnike raznih državnih in strokovnih ustanov ter zastopnike šolstva, ki so bili v velikem številu zbrani v slavnostno okrašeni dvorani tehnične šole.

Ravnatelj je nato izvajal: »Zahvaljujem se Vam za trud in požrtvovalnost, da ste s svojo navzočnostjo počastili to jubilejno prirediteljev ter tako dokazali, kako visoko cenite pomen in razvoj našega obrtnega šolstva za gospodarski napredek države.

Z letošnjim letom poteče 50 let odkar sta bili po dolgotrajnih pripravah in po težkih naporih otvorjeni v Ljubljani pod skupno upravo strokovna šola za lesno industrijo ter strokovna šola za umetno vezenje in šivanje čipk. Te dve stalni državni šoli sta stvorili krepak temelj za nadaljni procvit obrtnega šolstva. Ta pomembna obletnica je povod, da stopamo danes po daljšem presledku zopet pred javnost z veliko jubilejno razstavo duševnih in manualnih izdelkov našega zavoda. Razstava nudi eklatanten dokaz, da naš zavod stremi po stalnem tehničnem napredku v vseh panogah in strokah, ki se na njem počuje. Zato nivo naše šole ne sme ostati na sedanji stopnji, temveč se mora izpopolnjevati in napredovati. Pouk, ki se nudi na tej šoli, je enako vreden z znanjem po drugih inozemskih sličnih strokovnih zavodih, želimo samo, da bi se našim absolventom nudilo čim več prilike, kjer bi lahko pokazali in dokazali svoje strokovne sposobnosti.

Nato je g. ravnatelj nazdravil Njegovemu Veličanstvu kralju Petru in kraljevskemu domu z željo, da bi idealno delo našega strokovnega šolstva uspešno napredovalo.

Posetniki so si ogledali zelo poučno in vestno aranžirano razstavo, ki je napolnila ves trakt prvega nadstropja z najokusnejšimi izdelki obrtne delavnosti in njenih osnutkov. Vsaka črta je dokazala o visoki strokovni sposobnosti

našega bodočega naraščaja, kateremu bo v prihodnjih desetletjih zaupano vodstvo naše obrtniške delavnosti.

S to razstavo se pričena jubilejno leto našega strokovnega obrtnega šolstva, ki bo zaključeno v jeseni, ko bo za to priliko izšel obširen almanah o našem obrtnem šolstvu. Tedaj se bomo še obširneje pomudili pri tem našem eminentno važnem zavodu.

Velik uspeh obrtne razstave v Zagrebu

S simboličnimi udarci na veliko nakovalo, ki se je v svrhu propagande vozilo na kamijonu po zagrebških ulicah, je bila otvorjena ob priliki 30letnice SHO v Zagrebu tudi veličastna obrtna razstava. Otvoritvi so prisostvovali ban savske banovine g. dr. Ružič, nadškof Stepinac, zastopniki vojaštva, mesta, uprav državnih oblasti ter gospodarskih organizacij. V imenu izložbenega odbora je pozdravil častne goste g. Milošević, podpredsednik ZPO, ki je poudarjal za sluge SHO ob njeni tridesetletnici, posebno v pogledu strokovne izobrazbe hrvatskega obrtnika. Pohvalno se je izrazil o razstavi tudi g. ban. Razstavo si je ogledala tudi večja skupina bolgarskih obrtnikov, ki so bili na poti v Berlin. Razstava sama je obsegala vse pango obrtne delavnosti ter je nudila popolno sliko visoke strokovne sposobnosti hrvatskega obrtnika pa tudi vzgled za požrtvovalnost in stanovsko kolegijalnost.

Nezdrave razmere pri nekaterih naših združenjih je treba nemudoma izboljšati

Slovensko obrtništvo ima v svojih 167 prisilnih združenjih možnost, da deluje za napredek svojega stanu in da preko njih štiti svoje interese. Kdor pa je imel priliko zasledovati gibanje naših združnih organizacij, bo priznal, da mnoga združenja ne izpolnjujejo svojih nalog, tako kot jih predpisujejo pravila, še manj pa da bi izkoristila svoj položaj, ki ga zavzemajo kot osnovne obrtne organizacije.

Ne bomo razpravljali o tem, ali je to število za naše razmere preveliko ali premajhno, pač pa lahko ugotovimo, da jih je tedaj, ko je treba med obrtništvom organizirati kako važno akcijo za splošno dobro slovenskega obrtnika — najmanj za dve tretjini preveč. Tudi naša zbornica, kateri so po razpustu okroglega odbora direktno podrejena združenja, ve, da na konkretno sodelovanje z mnogimi združenji ne more računati. Predaleč bi nas zavedlo, ko bi hoteli

Kje naj bi bil prvi državni obrtni kongres?

Združenje obrtnikov v Belovaru od nosno v Vinkovcih je razposlalo okroglico s predlogom, da bi se v najkrajšem času priredil državni kongres v Vinkovcih, ki so središče države in križišče vseh železniških poti. Na tem kongresu, ki naj bi bil že 14. in 15. avgusta bi se obravnavalo o vseh življenskih vprašanjih obrtniškega stanu. Mnogo združenj je že prijavilo svojo udeležbo ter se pričakuje nad 600 delegatov.

Poklicna posvetovalnica

Službeni list prinaša uredbo o ustanovitvi »Banovinske poklicne posvetovalnice in posredovalnice«:

§ 1. Ustanavlja se kot specialna ustanova v smislu § 19. zakona o banski upravi »Banovinska poklicna svetovalnica in posredovalnica«.

§ 2. Namen oziroma naloga te poklicne svetovalnice in posredovalnice je:

A. Ugotavljanje, da li imajo osebe, ki prosijo za tozadevno mnenje oziroma nasvet, potrebne sposobnosti v telesnem in duševnem oziru, prikladen značaj in nagnjenje ter gospodarsko možnost.

1. za obisk zaželjene strokovne šole,
2. za vstop kot vajenec v obrtniški, pogostinski in trgovski poklic oziroma kot vajenec ali pomožni delavec v industriji.

3. za obiskovanje ostalih šol in vstop v ostale poklice;

B. Skrb za smotrnejšo, racionalnejšo in zato boljšo porazdelitev obrtniškega, pogostinskega, trgovskega in industrijskega naraščaja v posamezne stroke s posredovanjem med starši in delodajalci ter upoštevajoč posebne želje in sposobnosti vajencev samih.

Mnenja poklicne svetovalnice in posredovalnice so neobvezna.

§ 3. Skrb za izgraditev, finansiranje, propagando in neposredno nadzorstvo nad poklicno svetovalnico in posredovalnico se poveri posebnemu kuratoriju.

§ 4. Za kritje ustanovitvenih in vzdrževalnih osebnih materialnih stroškov se ustanovi poseben sklad pod imenom: »Sklad za vzdrževanje in podpiranje poklicne svetovalnice in posredovalnice v Ljubljani«.

§ 5. Podrobnejša določila o ureditvi, področju in poslovanju poklicne svetovalnice in posredovalnice, o sestavi, pristojnosti in delovanju kuratorija ter o ustanovitvi in upravljanju sklada po § 4. te odredbe predpiše v smislu § 27. zakona o banski upravi ban s posebnim pravilnikom.

§ 6. Banovinska poklicna svetovalnica in posredovalnica je podrejena banski upravi po VIII. oddelku (oddelku za trgovino, obrt in industrijo) banske uprave.

OBRTNIKI, skrbite za svojo strokovno izobrazbo, ki je temelj Vašega napredka! »Umetnostna obrt« je edini vodič in učbenik, ki je potreben za vse obrtne stroke. Naročite jo pri Obrtniškem društvu v Ljubljani!

uvidevnosti reorganizira združenja, da bo vsak trenutek imela sistematičen pregled o njihovem gibanju in delovanju.

Po novem načrtu naj bi se gledalo predvsem na strokovno združevanje, kajti prav gotovo imajo člani ene stroke večje skupne interese, nego samo pripadniki istega stanu. Odseki bi naj zato volili svojo upravo združenj. Odseki bi sklepali o vseh zadevah, ki se tičejo njihove stroke. Odsek bi po svojih lastnih potrebah nalagal svojim članom posebne doklade. Te dohodke bi opravljal odsek sam. Pismene izjave bi bile naslovljene na naslov Združenj z navedbo odseka. Brez dvoma bi na podlagi take avtonomije sekcij bilo možno svobodnejše in neovirano udejstvovanje. Delo bi se razdelilo na širšo podlago in člani uprav bi imeli več veselja za nesebično in požrtvovalno organizacijsko delo.

Zbornica je že zbrala potrebno gradivo, zato je bilo potrebno, da informira obrtništvo o svojih predlogih.

Naš list

se bori z mnogimi težočami, ki so dobro znane večini naših čitateljev. Vseh teh težoč nikoli ne bo mogoče popolnoma odstraniti, kljub temu da zavisijo od nas. Toda od vseh težoč je ena, katero lahko sami odstranimo brez velikih težoč. To so materialne težave.

Ne prosimo miloščine, temveč zahtevamo samo to, da vsak naročnik napravi svojo dolžnost s tem, da plačuje redno naročnino. Ako bi vsak naročnik napravil svojo dolžnost napram listu bi se lažje borili tudi proti ostalim neprilikom; list pa bi dvignili. Zato pozivamo vse, ki jim je na tem, da bo Obrtni vestnik pričel izhajati kot tednik na šestih straneh ter da poleg sedanjega nezgodnega zavarovanja nudi svojim naročnikom še razne druge ugodnosti, da takoj poravnajo zapadlo naročnino.

O življenju

Življenje je borba in bo ostala borba. Potrebno se je pošteno prebijati, nikoli ne obupavati ter imeti zdrav življenski optimizem. To je prvi pogoj življenske sreče. Svoje delo je treba vedno vršiti v zavesti lastne odgovornosti, odgovornost pa je treba sprejemati iskreno, prostovoljno in pošteno. Končni uspeh se lahko doseže samo tam, kjer vlada spoštovanje, poštenje in pravičnost. Ali to se še ne pravi da resnica sama zmaguje. Deviza: »resnica zmaguje« pomeni da moramo za resnico delati, da ji moramo pomagati kvišku in da smo dolžni se zanjo boriti vedno in neumorno do konca...

Dr. E. Beneš

Nazaj k obrti, nazaj v življenje!

Masna produkcija stremi za tem, da kolikor mogoče specializira posamezne gibe, ki so potrebni za gotov izdelek. Tak način dela ubija pri normalnem človeku smisel in veselje do življenja. Zato skušajo velike tovarne nuditi delavcu ono, kar mu odvzamejo s tem, da mu olajšajo življenje z lastno ekonomijo. Tak delavec si ustvari svoj dom ter se potem bavi doma s popravilom svojega doma, ker ga instinkt k temu pripravlja. Nehote se vrača k rokodelstvu.

Kako vpliva na človeka delo na traku, smo imeli priliko videti v Chaplinovem filmu »Moderni časi«. In na koncu, ko umetnik ne najde v enostavnem pritrjevanju vijakov nobenega življenskega smisla, vzame culico in gre v novo življenje. Ta končna slika, bi prav lahko imela naslov: »Nazaj k rokodelstvu, nazaj v življenje!«. Isti motiv se ponavlja tudi v mnogih drugih umetniških delih, ki vsi slavijo rokodelstvo kot predpogoj za srečno življenje.

Ljudje radi pozabljajo

na majhne dolgove. To so imeli obrtniki priliko spoznati pri svojih naročnikih. Toda zato ni rečeno, da jih morajo posnemati. Od teh majhnih dolgov je včasih odvisno, da poravnate pravočasno razne obveznosti. Tudi z našim listom smo na istem. Zato pokažite z vzgledom, da ste vredni borbe, ki jo v tem pogledu upravičeno vodi »Obrtni vestnik«.

Mednarodni obrtniški vestnik

UJEDINJENJE NEMSKIH ORGANIZACIJ

Doslej sta v Nemčiji delovali dve splošni obrtniški organizaciji in sicer ena pod okriljem države, druga pa v okviru nemške delovne fronte. Sedaj ustanovljen skupni svet nemške obrti bo dodeljen kot posvetovalni organ državnemu gospodarstvenemu ministrstvu v obrtniških zadevah in je že prevzel celokupno organizacijo velikih obrtniških prireditev v Frankfurtu in pri veliki obrtni razstavi v Berlinu. Predsednik tega sveta je Magunia-Königsberg. Posebni odbor za berlinsko razstavo vodi predsednik Kroop.

IZ ANGLEŠKE OBRTNOSTI

V Edinburgu je bila sredi februarja velika obrtna razstava, ki jo je priredil zavod za pospešitev domače obrti. V Angliji se je dosedaj gledalo bolj na razvoj industrije, baš ta zavod, ki je bil ustanovljen pred dvema leti je nanovo poživljal smisel za malo industrijo in obrtnost, ker je baš je tako kazal interes države in splošna potreba.

POSPEŠITEV OBRTNISKEGA DELA V FRANCIJI

Franoska vlada je sprejela naredbo, da se vsakemu mlademu francoskemu državljanu, ki bi se hotel poročiti in nima nad 20.000 frankov letnih dohodkov pomaga pri ustanovitvi doma in družine s tem, da mu država nudi 5.000 frankov v bonih, predvsem za nakup pohištva in potrebščin. Na ta način se želi pomagati tudi obrtnikom lesne stroke, da bodo prišli do večjih naročil.

IZPREMEMBE V AVSTRIJI

Novi politični dogodki v Avstriji so povzročili tudi v obrti znatne izpremembe. Namesto dosedanjega predsednika J. Raaba je prevzel vodstvo obrti Socke. Na mesto gen. tajništva je postavljen Dr. Widmar.

Opozorilo in prošnja cenjenim naročnikom!

Tekom zadnjih dni so prejeli vsi naši naročniki, ki še niso poravnali tekoče naročnine, pismene opomine. Vljudo jih prosimo, da po priloženi čekovni položnici blagovolijo čim prej nakazati označeno naročnino, da ne bodo imeli sitnosti pri rednem dostavljanju lista. Plačilo tekoče naročnine pa je potrebno zaradi tega, ker so zavarovani samo oni naročniki, ki imajo v redu plačano naročnino. Prizadevajte si naročnino plačevati vnaprej, kot je to običaj pri vseh listih. Na ta način lahko računamo na resničen razvoj lista, ker moremo računati z izdatki za tisk, katere je treba sproti poravnati. Prosimo vse zavodne naročnike, ki imajo še kako položnico od prej, da jo oddajo svojim tovarišem s priporočilom, da naroče Obrtni vestnik!

ŠPEDIICIJA TURK Ljubljana prevzema:

OCARINJENJE
vseh uvoznih in izvoznih pošilk in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno. — Telefon inter. 24-59 — Vilharjeva c. 33 (nasproti nove carinarnice)

PREVAZANJE
vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi kot tudi s tremi avtomobili po dve, tri, in sedem ton nosilnosti. — Telefon interurban št. 21-57 — Masarykova c. 9 (nasproti tovor. kolodvora)

KROJAČI!

Pri nabavi vsakovrstnega blaga za moške obleke, kakor tudi podloge in pribora, Vas bodo najbolj vestno in pri najugodnejših cenah postregli pri:

Češko-jugoslovenska veletrgovina blaga
ANTON HÜBL D. D.
Zagreb, Trenkova ulica št. 7

Nekaj navodil za licitacije ter neposredne pogodbe javnih del in nabav

Administrativen postopek pri udeležbi na licitacijah je pri nas posebno za državne nabave tako kompliciran, da mine vsakogar veselje udeležiti se jih, kar je vzrok, da mnoge licitacije uspejo šele po večkratnem razpisu.

Torej že samo uradno poslovanje mnogim podjetnikom onemogoča udeležbo, ne glede na druge zapreke, ki so včasih nepremostljive in očitno samo za to postavljene, da se vlovi čim več kolkov, zapadlih taks in pristojbin.

Naše organizacije so že nešteto krat zahtevale poenostavljenje licitacijskih pogojev. Dokler se temu ne ugodijo, veljajo naslednji pogoji, katerih se drže vsa državna ter samoupravna oblastva in naprave, ki izvršujejo svoje nabave in naprave, ki izvršujejo svoje nabave na podlagi čl. 82. do 96. zak. o drž. računovodstvu. Možno je nabavo ali javno delo prevzeti na osnovi javne licitacije ali pa neposredne pogodbe (skrajšanega postopka).

1. Ponudnik se mora točno držati predpisanega roka za vlaganje ponudb; zakasnele ponudbe se ne upoštevajo.

2. Na novo se razpiše licitacija, če so pri prvi dospele manj ko tri ponudbe oziroma so manj ko tri ponudbe ustrezale pogojem.

3. Ponujeni material mora ustrezati posebnim pogojem, v katerih so navedeni in dovoljeni tudi odstopki.

4. Ponudbe se morajo taksirati: za posle do 20.000 din s 50 dinarji, od 20.000 do 100.000 s 100, od 100.000 do 500.000 z 200, nad pol milijona do enega milijona din s 300 din.

Vsaka priloga se taksira s 4 din.

5. Ponudbo je oddati v zapečatenem ovitku z označbo številke razpisa ali razglasa, ponudbenega predmeta in imena ponudnikovega.

6. Za ves material je navesti cene z všteto carino, skupnim davkom na poslovni promet, zaobalo, postavljeno

na kraj kupca in z všteto državno pristojbino (1.5%).

7. Pred licitacijo, toda najkasneje do 10. ure na dan licitacije mora vsak ponudnik založiti kavcijo: naš državljani 5, tuji 10% od v ponudbi postavljene skupne vsote. Navadno se položi kavcija v državnih vrednostnih papirjih (po tečaju fin. ministrstva) oziroma v garantnem pismu registrirane banke ali pa v gotovini.

8. Pri vlaganju ponudb mora vsak ponudnik priložiti oz. predložiti sledeča potrdila: 1. reverz o položeni kavciji, 2. potrdilo o plačanih davkih za preteklo tromeščje, 3. potrdilo zbornice TOI o strokovni sposobnosti ali pa za gradbena dela potrdilo gradbenega ministrstva. Zastopniki tvrdk morajo predložiti pooblastilo.

9. Po pošti oddane ponudbe se upoštevajo, če dospo pred začetkom odpiranja ponudb le, če je ponudnik v svoji izrecno izjavil, da so mu vsi pogoji licitacije znani, da pristaja nanje in da so zahtevane listine priložene ponudbi.

10. Dobava se mora izvršiti franco v kraju nabavitelja. Pogodbeni čas prične teči od dne, ko je odločba o dobavi sporočena tvrdki.

11. Za vsak dan zakasnitve pri dobavi se plačata 2 tisočinki od vrednosti nabavke.

12. Količinsko in kakovostno presojno blaga opravlja določena prevzemna komisija, pri čemer se vodi zapisnik.

13. Dobavitelj predloži ob oddaji blaga račun, na katerem mora biti znesek vpisan tudi z besedami. K računu pa priloži spet: potrdilo o plačnem davku za tromeščje, pravilno (v zneskih) označeno in s pol odstotka fakturnega zneska taksirano pobotnico, ki mora biti podpisana s črnilom.

Tvrdke ostanejo v obvezi 30 dni po izvršeni licitaciji.

Neposredne nabave

se opravljajo samo za manjše zneske in veljajo tudi zanje navedeni pogoji, le s temi izjemami:

a) glede točke 4. Ponudbe se taksirajo z 10 dinarji in priloge s po 4 din;

b) glede točke 7.: Kavcija se ne polaga, razen če je to oblastvo izrečno zahtevalo. Neke naprave, n. pr. Vojnotehnični zavod v Kragujevcu, zahtevajo tudi za te dobave položitev kavcije;

c) za točko 8.: Dokumentov o sposobnosti ponudnika ni treba predložiti in ponudbe se odpirajo v odsotnosti ponudnikov. Torej se pošljejo ponudbe s pošto.

V vsem ostalem pa veljajo za skrajšani, neposredni nabavni postopek isti predpisi kot za ofertne licitacije.

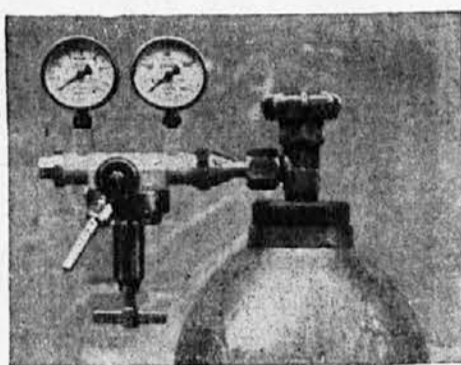
Pri vsaki ponudbi — v obeh primerih nabave — je treba navesti izvor ponudnega blaga. Domače blago ima prednost pred tujim toliko, da nabavljajoče naprave kupijo domače blago tudi če je za 10% dražje od tujega, seveda če sicer popolnoma ustreza pogojem. Pri dobavi je zato treba predložiti dokazilo, da je blago 100% domačega izvora.

Mlinska obrt

Naše mlinarstvo se deli v tri kategorije in to v kategorijo velikih mlinskih industrij, ki imajo kapaciteto preko enega vagona moke v 24 urah, nato v srednje mlino z kapaciteto 25 do 100 metrskih stotov ter male mlino z do 25 metrskih stotov v 24 urah. Mlinska obrt spada na važno mesto našega gospodarstva in vendar se mora boriti z velikimi neprililikami. Že par let nazaj je naše mlinarstvo prizadeto radi neugodnosti pri izvozu. Radi tega dejstva so bila oškodovana posebno velika mlinska, podjetja. Male mlinske obrti v toliko lažje uspevajo, ker niso odvisne od zunanjih tržišč.

AGA-RUŠE

ZDRUŽENE JUGOSLOVENSKE TVORNICE ACETILENA IN OKSIGENA D. D. — RUŠE

REDUCNI VENTIL »AGA-RUŠE« Z NAVZDOL OBRNENIM REGULIRNIM VIJAKOM.

dobavlja OBRTNIŠTVU za AVTOGENO VARJENJE najboljši KISIK v jeklenih valjih po 5 in 6 m³, pod pritiskom 150 atm. Ta kisik je popolnoma suh, brez škodljivih primesi ter se dobavlja s čistoto 99%, kar je za tehniko avtogenega varjenja in rezanja izredno velike ekonomične važnosti. Jekleni kisikovi valji se morajo uporabljati le s pomočjo posebnega redučnega ventila, ki mora biti dobro konstruiran in solidno izdelan. Te prednosti ima:

KROJAČI!

Dober zaslužek in večji promet dosežete le s kolekcijo vzorcev veletrgovine sukna in krojaških potrebščin

FRANJO NOVAK & KO.
LJUBLJANA ŠT. 105

Ogromna izbira. Ugodne cene. Vestna postrežba.
ZAHTEVAJTE KOLEKCIJO VZORCEV TAKOJ!

ZANATSKA BANKA

Kraljevine Jugoslavije
A. D.

PODRUŽNICA LJUBLJANA

Gajeva ulica 6

CENTRALA BEOGRAD

Delniška glavica Din 75.000.000.—
Udeležba države Din 30.000.000.—

GLAVNA PODRUŽNICA ZAGREB

PODRUŽNICA SARAJEVO

PODELJUJE

obrtnikom in obrtnim podjetjem menična in hipotekarna posojila. kredite na tekoči račun, posojila na zastavo državnih vrednostnih papirjev, delnic Narodne banke in Privilegirane agrarne banke

SPREJEMA

na obrestovanje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun, katere izplačuje brez omejitve.

UPRAVLJA

imovino in fonde obrtniških ustanov in organizacij. Izvršuje vse ostale bančne posle.
Brzjavni naslov: »ZANATSKA«, Ljubljana — Telefon št. 20-30 — Račun Poštne hranilnice št. 14.003

IVAN KRAVOS

Maribor, Aleksandrova 13.

priporoča kovčge, ročne torbice, aktovke, nahrbtnike, gamaše itd.

Čitajte „Obrtni vestnik“!

Kreditno društvo

MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Lastna denarna sredstva so znašala 31. decembra 1936 din 2,909.574.60, varnostni zaklad din 1,297.691.60, rezervni zaklad din 1,138.756.81.